

Najwyższa Izba Kontroli przygotowała raport w sprawie organizacji i warunków pracy pracowników socjalnych w gminach.

Według danych GUS wskaźniki ubóstwa w Polsce w ostatnich latach spadają. Od 2014 r. spada także poziom tzw. skrajnego ubóstwa. Według danych GUS z pomocy społecznej w 2017 r. korzystało ok. 2,2 mln osób, czyli 5,7% ogółu mieszkańców Polski. Zadania z zakresu pomocy społecznej są realizowane głównie przez organy administracji samorządowej, przy czym zaspokojenie podstawowych potrzeb społecznych należy do obowiązkowych zadań gminy.

Celem tej kontroli było sprawdzenie, w jakich warunkach pracują pracownicy socjalni oraz czy organizacja i warunki ich pracy w gminach pozwalają im na skuteczną realizację zadań ustawowych. W wyniku porozumienia Prezesa NIK z Generalnym Inspektorem Pracy, kontrola została przeprowadzona równolegle przez obie instytucje.

Kontrola objęła 24 ośrodki pomocy społecznej, w których zatrudnionych było 468 pracowników socjalnych. Ponadto w ogólnopolskim badaniu ankietowym przeprowadzonym przez NIK wzięło udział 4206 z 19 610 pracowników socjalnych, czyli niemal jedna czwarta wszystkich zatrudnionych przez OPS. To największe tego typu badanie środowiska pracowników socjalnych w Polsce.

Organizacja i warunki pracy pracowników socjalnych nie pozwalają w pełni na skuteczną realizację ich zadań ustawowych w zakresie pomocy społecznej. Skontrolowane ośrodki pomocy społecznej starały się prawidłowo organizować pracę, jednak liczba zadań własnych i zleconych w tym obszarze przekraczała ich możliwości kadrowe i finansowe, co skutkowało udzielaniem pomocy na podstawowym poziomie, niemal wyłącznie dla najbardziej potrzebujących, do kwoty wcześniej zaplanowanych środków budżetowych oraz w sytuacjach interwencyjnych. Pracowników socjalnych jest zbyt mało.

System pomocy społecznej nie może też być uznany za skuteczny. W kontrolowanych OPS od 30 do 88% osób korzystało z pomocy społecznej w sposób długotrwały (powyżej trzech lat), co oznacza, że były stałymi podopiecznymi gminy.

Z kontroli oraz badania ankietowego NIK wynika, że wyposażenie i narzędzia pracy pracowników socjalnych są na podstawowym poziomie, który nie wystarcza do sprawnego wykonywania zadań. Tylko 21,7% ankietowanych potwierdziło, że ma do dyspozycji służbowy telefon komórkowy, 13,8% respondentów nie ma własnego komputera. Aż 21,5% napisało, że nie ma dostępu do elektronicznych baz pozwalających na ustalanie i weryfikowanie informacji o wnioskodawcach. Pozostali mieli dostęp do poszczególnych baz, ale w ograniczonym zakresie. Ankietowani wskazywali jednocześnie na zawodność i częste zawieszanie się systemu informatycznego. Ponadto w 10 (z 24) ośrodkach warunki stworzone pracownikom socjalnym były niezgodne z przepisami BHP.

99% ankietowanych przez NIK pracowników socjalnych stwierdziło, że ich wynagrodzenie wraz z dodatkiem za pracę w terenie i nagrodami nie spełnia roli motywującej do lepszej pracy. Wg badań MRPiPS przeciętne miesięczne wynagrodzenie pracownika socjalnego w 2018 r. wyniosło 2943 zł. Wynagrodzenia tej grupy zawodowej nie były konkurencyjne na rynku pracy. Niektórzy podopieczni ośrodków uzyskiwali więcej w formie świadczeń niż zarabiał pracownik socjalny.

Aż 67% z 290 pracowników w skontrolowanych 24 ośrodkach pomocy społecznej przyznało, że w ich rejonie są osoby wymagające pomocy społecznej, ale jednak nie są nią objęte. Jako główne przyczyny

Warunki pracy pracowników socjalnych

Kategoria: Polityka Społeczna

Opublikowano: czwartek, 24, wrzesień 2020 13:25

Patrycja Grebla-Tarasek

Odsłony: 733

nieudzielania im pomocy wskazali niechęć potrzebujących i nieskładanie przez nich wniosków, ale także niedostosowanie przepisów i potrzeb.